tai. Iš ankstesnių tyrinėjimų duomenų (2003 m. ištirtų plotų 2 ir 3) žinoma, kad šioje sklypo vietoje yra buvusi natūralios kilmės duobė ar griova, kurios ankstesnių tyrinėjimų metu nepavyko visiškai ištirti. Nepavyko to padaryti ir 2005 m. atliktų žvalgymų metu. Duobė, buvusi į Š nuo XVI a. statinių (tirtame plote 2 atkasto gotikinio rūsio, po pastato R korpusu esančio gotikinio rūsio ir šių ŠR ir ŠV kampus jungusios mūrinės tvoros-sienos) suformuotos linijos, matyt, dalinai nulėmė patį sklypo užstatymą. Šios duobės užpilde aptikta nedaug XVI–XVII a. datuojamų archeologinių radinių.

Nedidelės apimties žemės kasimo darbai atlikti įrengiant naujas elektros tinklų, dujotiekio trasas, atliekant kitus žemės kasimo darbus. Archeologinių darbų metu aptikta šiek tiek archeologinių XVI–XX a. radinių, mūrinių XVII ir XIX a. konstrukcijų likučių.

INVESTIGATIONS AT THE TRAKŲ STREET 2

In late 2004 – early 2005 archaeological investigations were performed at the Trakų Str. 2. Southwards from the building, in the Trakų Street remains of the Trakai Gates of the Vilnius defensive wall built in the early 16th century were discovered. In the inner yard of the building there were remains of brick constructions datable to the 16th – 19th century and clay-daubed (Fig. XCVI) wooden constructions attributable to the earliest site habitation period (the late 14th – early 15th century). Various archaeological finds datable to the 15th – 20th century were found (Fig. 108, XCI–XCV). Results of the investigations improved our understanding of the site development in the 15th – 20th century.

TYRINĖJIMAI PILIES G. 38–7

Vytautas JUŠKAITIS

Archeologiniai tyrimai vykdyti Vilniuje, Pilies g. 38–7, nes jame buvo numatyta įrengti rūsį. Archeologiniai tyrimai vyko nuo 2005 m. balandžio 14 d. iki 2006 m. vasario 15 d. Visa perkasa buvo suskirstyta į tris plotus (109 pav.). Numatomo rūsio vietoje iškasta perkasa suskirstyta kvadratais.

Pirmiausia pradėtas kasti plotas 1, buvęs perkasos V dalyje. Plotas yra netaisyklingos formos, 9 m ilgio ir 1,6–2,7 m pločio. Ploto 1 V dalyje jau buvo įrengtas rūsys. Viršutinė kultūrinio sluoksnio dalis buvo iš pilkos žemės su smulkiomis griuvenomis, 0,5–1,8 m storio. Šio sluoksnio viršus prasidėjo iškart po grindimis. Sluoksnis iš pilkos žemės, kurioje gausu XX a. datuojamų radinių: plytų, čerpių, buitinės keramikos, vinių, stiklinių butelių. Iš kitų radinių išskirtinas Antrojo pasaulinio karo laikų Vokietijos kariuomenės

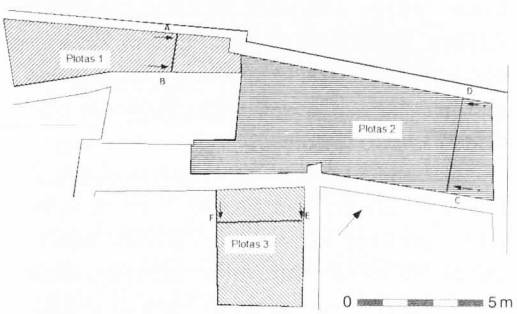

109 pav. Situacijos planas. Plotų išsidėstymas. *V. Juškaičio brėž.*

Fig. 109. Situation layout; dislocation of the plots.

karininko diržas su sagtimi, paveikta korozijos. Prie diržo buvo odinis pistoleto dėklas, taip pat šovinių dėtuvės su keliais šoviniais. Po šiuo sluoksniu 50 cm gylyje nuo grindų lygio atsidengė kolektorius, mūrytas iš gelsvai rusvos spalvos plytų, iš viršaus aplipęs kalkių skiediniu. Jis aptiktas kvadratuose 1–3A–B. Kvadratuose 3A–B kolektorius užsisuka ir nueina po arka. Jo vidus užpildytas stambiomis griuvenomis.

Po viršutine kultūrinio sluoksnio dalimi ir kolektoriumi atsidengė 30–50 cm storio pilkos žemės su smulkiomis griuvenomis sluoksnis. Jame aptikta koklių, buitinės keramikos šukių. Šis sluoksnis prasideda 1,5–1,7 m gylyje nuo grindų lygio, baigiasi 2–2,2 m gylyje. Po juo atsidengė grindinio akmenys (15x10x8, 35x25x20, 35x20x15, 26x21x16, 21x20x14 cm ir panašaus dydžio). Vietomis virš akmenų yra 5–10 cm storio smėlio sluoksnelis. Tarp grindinio akmenų aptikta Rusijos imperijos moneta, ant kurios yra 1851 ar 1854 metų data. Taigi šį grindinį galima datuoti XIX a. antrąja puse. Tai patvirtina ir kiti archeologiniai radiniai.

Po grindiniu, 2,2–2,4 m gylyje nuo perkasos paviršiaus, atsidengė tamsiai pilkos žemės sluoksnis, kuriame, 4 m gylyje nuo perkasos viršaus, atsiranda smulkių medienos skiedrų. Sluoksnyje aptikta buitinės keramikos, koklių. Sluoksnio apačia yra 5,2 m gylyje nuo perkasos viršaus. Po šiuo sluoksniu prasideda smėlio įžemis.

Užbaigus kasti plotą 1, kastas plotas 2, buvęs R dalyje, 4 m pločio ir 10 m ilgio. Anksčiau šioje vietoje buvo įrengti sandėliukai. Viršutinė kultūrinio sluoksnio dalis yra iš pilkos žemės su smulkiomis griuvenomis. Šis sluoksnis – 1,3–1,8 m storio, jame aptikta daugiausia XX a. datuojamų radinių: puodų šukių, koklių, čerpių, vinių. Taip pat pasitaikė ankstesniais laikotarpiais datuojamų koklių, puodų šukių, stiklinių indų fragmentų. Po šiuo sluoksniu 1,3–1,8 m gylyje atsidengė tamsiai pilkos žemės sluoksnis, kuriame aptikta buitinės keramikos šukių, koklių fragmentų. Perkasos PR kampe aptiktas rąstas, orientuotas Š–P kryptimi. Sluoksnyje aptikta smulkių plytų fragmentų. 2,5 m gylyje pradėjo sunktis gruntinis vanduo. Pasiekus 2,7 m gylį nuo perkasos viršaus išgręžtas gręžinys, tikintis pasiekti įžemį, tačiau jis nepasiektas. Ir toliau tęsėsi ta pati tamsiai pilka žemė.

Plotas 3 buvo P dalyje, 3,5 m pločio ir 4,5 m ilgio. Viršutinė kultūrinio sluoksnio dalis yra 2–2,5 m storio, joje gausu XX a. datuojamų dirbinių. Po ja prasidėjo tamsiai pilkos žemės sluoksnis, kuriame aptikta XVII–XVIII a datuojamų dirbinių. Šiame sluoksnyje aptikta plokštinių koklių fragmentų, buitinės keramikos šukių. Pasiekus projektinį gylį buvo dar iškastas 1 m gylio šurfas, o jame išgręžtas 1 m gylio gręžinys. Tačiau įžemio šioje vietoje pasiekti nepavyko. Ir toliau čia tęsėsi tamsiai pilkos žemės sluoksnis.

INVESTIGATIONS AT THE PILIES STR. 38–7

In Vilnius at the Pilies Str. 38–7 a trench was excavated at planned cellar location. The total area of 75 m^2 was investigated (Fig. 109). The cultural layer containing finds dating to the 17th – 19th century was discovered.